

GORENJEC.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEC» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Minule deželnozborske volitve.

II.

V prvem članku pod tem naslovom smo posegli nekoliko nazaj v čas volilne borbe, dasi se le z gnjevom spominjamo dni, ko je naše duhovenstvo gazilo v blato političnih bojov najsvetejše naše svetinje. V 30. števil. lanskega leta smo z besedami prošta Jarischa, ki gotovo ni bil učenec dr. Tavčarja, zavrnilo naše politikujoče duhovnike v stopinje našega Izveličarja. Poboljšanja pričakovati od ljudi, ki so izgubili ves čut za poštenost, ni mogoče. Ne bomo se trudili pisati člankov za take ljudi, pač pa hočemo pošteno mislečim našim bralcem dokazati, kako opravičeno trdi narodno-napredna stranka, ko razkriva nevarnost, ki preti našemu narodu vsled nečuvno brezstidnega postopanja mlajše duhovščine, ki ne ravna prav. Ker smo si tudi mi stavili nalogo, natočiti v tem oziru ljudstvu čiste vode, zadelo nas je prokletstvo našega vladike. To prokletstvo nas seveda ni spravilo iz ravnotežja in to tem manj, ker smo si bili vedno v svesti, da je postopanje takozvane katoliške stranke osobito sedaj, ko se je naš vladika tako daleč oddaljil od Kristusakralja in Njegovih nauk, ter s svojim postopanjem povzročil veliko pohujšanje s tem, da je cerkev ponižal za beznico, v kateri politični nepoštenjaki zlorabljajo sveto vero v svoje umazane namene. Zavrnilo se nas bode, da je presvetli vladika storil to po navdihnjenju sv. Duha in da je vršil le svojo dolžnost. Pa pomislimo, da je naš Odrašenik učil le ljubeze, in ljubezen, priznati moramo, da vera, katero uče naši vzor-katoliki, ni pristen nauk Kristusov, kakršnega bi imeli učiti in kakršnega uče nekateri pravi Kristusovi nasledniki. Da bodo naši častiti bralci spoznali, da naša kritika ni preostra, pač pa v polni meri zaslužena, hočemo navesti besede pokojnega nadškofa J. Careva, ki je tudi dvakrat moral poseči med duhovščino radi volitev, a storil je to v ravno nasprotnem zmislu kakor Bonaventura, tako da bi bili njegovi listi liki «Gorenjcu» prepovedani, ako bi bili izšli v naši deželi.

Poslušajmo tedaj lepe nauke nadškofa, ki pravi: «Kar je nekaj časa, opaža se pri duhovščini tudi te škofije, in posebno pri mladih duhovnikih, neko nedovoljeno vplivanje na stranke, katere žalibog ločijo deželo, ter da se tudi aktivno udeležujejo agitacije pri političnih volitvah v veliko škodo duhovniškemu poklicu in v nič manjše pohujšanje ljudstva. Taka dejstva morajo globoko žaliti naše srce, ko vidimo, kako brezpotrebno trati duhovščina dober del moči, odločnosti in delavnosti, ki bi se morale vse obrniti v čast božjo in izveličanje duš, zadnji in edini namen našega poklica. Da imajo duhovniki svoje zmerno politično prepričanje, da izvršujejo svojo volilno pravico, kakor drugi, tega se jim ne prepoveduje, ker so tudi oni državljani pred zakonom; ali, da se oni postavljajo na čelo agitaciji, in da se živahno udeležujejo bojov različnih strank, to je za nje absolutno nečastno in jim je prepovedano po vsakem cerkvenem in svetem zakonu, ker to ni njihov poklic.

Poklic duhovnika pa je poklic miru in složnosti; duhovniki morajo objemati v svoji nebeški ljubezni, katera jih mora navduševati, vse narode in stranke: oni morajo imeti potrpljenje z onimi, ki se z njimi ne strinjajo in biti narodom učitelji in voditelji medsebojne ljubezni in potrpljenja. Okrožnica, katero so pred leti razposlali francoski škofje svojim dušnim pastirjem, se je glasila: Bodite pred vsem možje ljubezni, ne mešajte se v nobeno stvar, ki razburja in ustvarja razpore, ne dajte se nikomur rabiti kot orožje, ne pozabite, da boste jutri pastirji premaganih in premagalcev, ne držite se nobene stranke, ampak svoje vesti.

In v resnici, duhovniki morajo izvrševati svoj poklic nasproti vsem vernikom, brez razlike strank; zato naj se vzdržujejo vsakega vtikanja, ki bi utegnilo škodovati duhovniškemu dostojanstvu, dajati pohujšanje pri nasprotnih strankah, škodovati zaupanju in veljavi, katero po pravici uživa duhovnik pri ljudstvu vsled svojega nebeškega poklica.

Odločno pa se prepoveduje duhovščini na podlagi svete pokorščine, govoriti o volitvah in strankah v cerkvi, v drugih svetih krajih, v župnijskih uradih, in na kakršen si bodi način vplivati dejanski in z duhovniškim dostojanstvom v tem oziru.»

Trgovec in zadruga.

Dopis z dežele.

Ako pogledamo v srednji vek in ga primerjamo sedanjemu svetu, tedaj zapazimo ne glede na vse drugo velikanski napredek v proizvodjanju. Ko bi človek srednjega veka vstal iz groba, ne znal bi se v sedanjem času kam obrniti. Kamor pogledaš v svet, bodisi v ravnini ali v hribih, najdeš vse polno čudežev človeške duševne moči, kakor železnice, brzojave, telefone, električne vozove, avtomobile i. t. d. Obleka se pripravljala ali dovažala živež za večino velikanskih mest z milijoni prebivalcev.

V srednjem veku je bilo v nekaterih mestih sicer veliko bogastva, tedaj precej bogatega življenja, seveda le v takih, v katerih je duhovnik zapravljaval pridelke tlačana, ali pa v večjih trgoviščih. Vse je šlo počasneje in okorneje, kakor dandanes. Ladije so počasi vozarile ob morskih obalah, vozovi po slabih cestah. Šele, ko nastopajo iznajdbe, kakor uprega sopuha v človeško delo, ko se popolni človeško delavsko orodje, ko se odpre svet Amerike, tedaj se povspne proizvodjanje iz temnih čkov tlačanskega malomarnega dela. Čim večje je število ljudi, tem več se proizvaja živil in obleke. In to število se stopnjuje s proizvodjanjem. Prej si je tlakarski kmet — kakor je pisal pred 200 leti jako duhoviti vestfalski advokat Möser — napravljaval in izdeloval vse življenske potrebščine sam. Njegove potrebe so bile namreč jako majhne. Toda, ko je nastopil meščan s svojimi iznajdbami, ki olajšujejo in postoterijo človeško delo ter proizvodjanje, rastejo potrebe sléharnega človeka. Vsak delavec in proizvajatelj more proizvodjati mnogo več kakor mu je to bilo prej mogoče. Sedaj je na svetu več ljudi, torej tudi več produktov.

V vsem tem naprednem delu je bil trgovec glavni kvas. Bil je začetni delavec v razvoju človeštva, bil je pa tudi glavni činitelj, ko je človeštvo sezulo coklje in obulo škornje. Ko je proizvodjanje postalo večje in se je razširil krog konsumentov, moral se je proizvajatelj ozirati po trgih. Če je hotel ohraniti svoje delo na višjem stališču produktivnosti, tedaj je moral temu delu posvetiti vse svoje moči. Za razpečevanje svojih produktov ni imel časa. Tudi ni vedel, komu bi zamenjal svoje pro-

dukte. Ker ni vedel, kam ž njimi, tudi ni znal, kako vrednost bi dobil zanje. Z menjavo produktov v daljne kraje so bile združene nevarnosti, katerih ni poznal in katerim ni bil kos, ker se ni smel premakniti iz svojega delavskega kroga. Razložka ni poznal med vrednostmi zamenjujočih stvari. V to razmerje je stopil človek, ki se je pečal edino le z izmenjavo produktov raznih daljnih krajev in tudi bližnjih. Ta človek je poznal široke kroge in znal govoriti jezike raznih dežel. To je bil trgovec. Čim bolj je rastla produktivnost proizvajateljev, tem večji je bil krog, kamor je proizvajatelj mogel pošiljati in izmenjati zanje sebi potrebnih iz drugih dežel, tem potrebnejši je bil trgovec, ki se je pečal s to menjavo. Prevzel je vse nevarnosti nase in imel vse potrebno znanje blaga, jezikov ter znanje razmer in krajev.

Konec pride.

V Kranju, 12. oktobra.

Zaročila se je 18 let stara nadvojvodinja Elizabeta, cesarjeva vnukinja, hči umrlega princa Rudolfa, z nadporočnikom Otonom princem Windischgrätzom.

Nemci so napravili na Štajarskem 5. in 6. t. m. zapna shoda v Mariboru in v Radgoni. Zlasti hudo so se repenčili nad Slovenci in sklenili več resolucij, kako bi se prišlo napredovanju Slovencev v okom.

Deželnozborske volitve na Češkem. Mladočehi so morali v kmetskih občinah odstopiti več mandatov takomenovanim agrarcem, stranki, ki hoče narodno-gospodarski napredek češkega naroda. Vsenemci so odvzeli zmernejšim Nemcem več mandatov. V Budjevicah je zmagal zopet nemški kandidat z 2138 proti 2122 glasovi. Krščanski socijalist pater Opitz je propadel. Na Češkem pač ne marajo klerikalcev.

Afganistan, država v Aziji, je pred kratkem izgubila svojega vladarja, ki je umrl.

Vojna v južni Afriki. Zadnji čas je bilo zopet več hudih bitek. Dne 4. t. m. se je moralo 2000 Burov umakniti angleškim četam, dasi so se prvi borili kakor levi. — Upor se je razširil po vsej Kaplandiji, in 20.000 tamošnjih Holandcev se je vzdignilo proti svojim dose-danjim gospodarjem Angležem. Buri so gotovi, da osvobode vso južno Afriko angleškega jarma.

PODLISTEK.

Spomini in utisi.

Potopisna črtica.

Črna noč je še ležala na zemlji, ko je vlak zavil proti Liencu. V predvečer je malo pršilo, in vsled tega nastali hlad je vplival name prav dobrodejno. Stisnil sem se v kotichek kupeja. Čulo se je enakomerno drdranje koles po železnem tiru in kmalu me je objel Morfej.

Nekaj me je nenadoma streslo. Ne vem, se je li kupé tako zelo nagnil, ali pa je strojevodja tako nerodno ustavljal vlak. Odprl sem oči in že se je danilo. Nasproti mi je sedela mlada blondina, ki je morala vstopiti med tem, ko sem dremal. Smejala se je s polnim obrazom, najbrž mojemu zaspanemu in obenem začudenemu obrazu. Seznanila sva se kmalu. Povedala mi je, da je njena pot tudi v Cortino d' Ampezzo in da smo že blizo Lienca.

«Vidite, vidite», je zaklicala pomolivši svojo kodrasto glavico skozi okno. «Vidite ono strmo, razdrapano gorovje! Tu se pričenjajo Dolomiti (po naše Grintovci).»

«In res. Na južni strani Pustriške doline so dvigali v oblake Lienciški Dolomiti svoje raztrgane vrhove.

Bilo je še zgodaj in sonce še ni izšlo. Nebo je bilo čisto, ko ribje oko, le lahna meglica je plavala in se oprijemala teh ostrih vrhov, kakor bi pokladal nanje mokre cunje. Sveži zrak me je rezal v nos.

Zginila je v meni vsa prejšnja utrujenost, čutil sem se prostega, srečnega v tem gorskem svetu. Na severni

strani so švigale mimo kupéja lične, ob rebrih nasejane hišice, katerih zlog se približuje švicarskemu, rodovitna polja, vasi in mesta, zelene livade in temni gozdi. Semtertja se je pokazala tudi kaka razvalina. Čuli so se le brlizi lokomotive, klici sprevodnikov in drdranje koles. Semtertja so vstopali in izstopali iz vlaka tamošnji prebivalci s svojo posebno nošo in navadami: ženske mirnih in topih obrazov s črnimi klobuki, moški skoro brez izjeme s pipami v ustih.

Z veseljem sem opazoval te nove obraze.

«Vas li to zanima?» — me je vprašala moja sopotovalka, med tem, ko si je zapalila cigareto. «Vam li ugaja ta dolina?»

«Mene zanima vsaka nova pokrajina, bodisi taka ali taka», sem ji odgovoril. «Vsaka pokrajina ima nekaj karakterističnega na sebi in če človek gleda le na to karakteristiko, se mu kmalu oglesi tista struna, ki zaigra bodisi veselo ali otožne melodije. Jaz zelo rad potujem. Na primer: ta dolga ozka dolina nima sicer mnogo posebnosti, a vendar me zanimajo njeni prebivalci, njih noša, govorica i. t. d. Poleg tega pa me zanima kot Slovenca še posebno dejstvo, da je ime te doline slovenskega izvira, da spominjajo imena mnogih krajev v tej dolini na nekdanji slovenski živelj in da so bili Slovenci ravno tu leta 610 premagani. Akoravno jim je bil sojen tu žalosten konec, akoravno je danes vse to le dim, vendar sem nekako ponosen, da sem sedaj na tleh, kjer so bivali nekdanji moji pradedje.»

Dopisi.

Iz Šenčurja. (Kmetijsko predavanje) je imel v nedeljo dne 13. t. m. tukaj v šoli ravnatelj c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc. Predavanja se je udeležilo do sto posestnikov, največ iz Šenčurja. Gospod ravnatelj je razkrival v gladkem, poljudnem, blizu poldrugo uro trajajočem govoru neugodne razmere kmetijskega stanu, pa tudi mnoge razvade in hibe kmetijskega gospodarstva. Zbog rastočih troškov mora iskati poljedelec novih dohodkov. Zaradi padlih cen in dragih delavcev ne kaže več pridelovati žita čez domačo potrebo, rešitev kmetijskega stanu je mogoča edino le v živinoreji. Priporočal je ustanovitev živinorejskih zadrug. Taka zadruga bi bila posebno umestna tu v Šenčurju, kjer bi jo zato večji in vneti posestnik in agronom gospod A. Bergant lahko vyzgledno vodil. Deželni odbor in kmetijska zadruga sta pripravljena živinorejsko zadrugo s svetom in denarjem znatno podpirati in tembolj tu v Šenčurju, ker bi bila prva na Kranjskem. Kmet naj se zaveda imenitnosti svojega stanu, spoštuje naj ga, spoštuje naj samega sebe. Skrbi naj bolje za napredek in izobrazbo, katero mu ponuja šola in razni časopisi ter kmetijske knjige, n. pr. Dularjeve. Žalibog, kmetijske knjige tróhne leta in leta neprerezane pod streho, ali pa gredo neprébrane v prodajalno za zavitke. Napaka je tudi, dati vsakega količkaj brihtnega fanta v šolo, kmetuje naj pa butec. Kmetijski stan v teh resnih časih potrebuje celega moža, kako bo shajal nevednež? Ko se je slednjič g. agronom Bergant zahvalil g. ravnatelju za izborni pouk in trud, razšli smo se slušatelji z iskreno željo, da bi imeli kmalu zopet priliko slišati od ravnatelja enako koristnih resnic, če ne poprej, vsaj tedaj ko se vresniči tu ustanovitev name-ravane živinorejske zadruge. — — V sredo zjutraj je prestrašil Šenčurjane plat zvona. Vnelo se je na yasi pri Podlipnik. Podtaknilo je domače 4letno dekletce v škopnike pod steno. K sreči so sosedje takoj zapazili dim in ogenj hitro pogasili. Stariši, kdaj se boste vendar izpametovali in pazili na otroke ter jim ne pustili zveplenk, kakor to dela nespametni Podlipnik, katerega 4—5letna otroka se brez nadzorstva potikata okrog ter s sabo vlačita cele zavitke zveplenk.

Iz selške doline. (Za botra ni pripustil) selški kapelan g. M. Sušnik g. Frana Tavčarja. Tavčar je bil le

Razvnel sem se nekoliko in nisem se mogel vzdržati, da bi ne govoril odkrito.

Govorila sva še o marsičem. Pravila mi je, da je slikarica in da hoče slikati gotove prizore v Ampeški dolini. Razkladala mi je, da je prepotovala skoro ves Egipt, da je bila v Petrogradu, Parizu, Italiji in mnogih drugih mestih. Govorila je tudi nekoliko ruščine.

Med tem pogovorom je naznanil sprevodnik, da smo dospeli na postajo Toblach, na cilj najine vožnje po železnici. Poslovil sem se od svoje Semiramide z željo, da se še kedaj vidiva. Krenil sem proti kolodvorskemu hotelu, da si najamem voz. Slučaj pa je hotel, da je prišla v ta hotel tudi moja sopotovalka. Iskala je ravnatoko voznika. No, ker sem jo jaz prehitel in ker ni bilo nikakega voza več na razpolago, sem jo povabil, naj prisede k meni, kar je z veseljem sprejela. Pa tudi jaz sem bil vesel, kajti vesel sem si bil, da se med štiriurno vožnjo ne bom dolgočasil. Kmalu zatem sva odrinila proti dolini Ampezzo.

Bilo je jutro, mokrosveže, smehljajoče se jutro. Vožnja je bila po gladki stezi Strada d'Allemagna zelo prijetna, posebno ob strani tega razposajenega, življenja veselega dečeta. Zanimal jo je vsak studenček ob cesti, vsaka cvetka, vsaka nenaravna poteza v pogorju. Sedaj je utihnila za trenotek, vestno opazovala naravo okrog sebe, sedaj je zopet spustila celo vrsto vprašanj in samostojnih definicij.

za pričo, vse drugo je opravila botra. Če je tak krst veljaven, ne vemo. Za vzrok je navedel kapelan, da je Tavčar obrekeval župnika Tomaža Rožnika, da je hotel ženinu Božiču zaračunati veliko več, kakor pa sta se potem pogodila. Župnik pravi, da to ni res, prič pa je čez 20, ki so slišali ženina, kar je pripovedoval. Tudi se je v časopisu pozvalo župnika, naj toži in dokaže, da je nedolžen. To je bila lepa priložnost in vsak bi se je bil poslužil, le Tomaž Rožnik se je ni, ker se resnica ne da postaviti na laž. Prav zato se je hotel maščevati nad Tavčarjem in ga potem žaliti v cerkvi, na svetem kraju, ko ga je obdolžil, da obrekuje, ker govori resnico. Gospod Tavčar bo poiskal sebi zadoščenja, mi bomo pa takrat dragim bralcem še bolj natančno poročali, kako bode g. Tomaž Rožnik dekazal, da Tavčar obrekuje. K. N.

Iz Mojstrane.* (Nesreča.) Dne 30. m. m. se je pri kopanju krede ponesrečil laški delavec v tovarni za cement. Najprej ga je zasulo do pasu, potem ga je pa udaril kamen na glavo tako hudo, da je bil nesrečnik takoj mrtev. Njegovim sotovarišem se ni pripetila — hvala Bogu — nobena nesreča. — Dva delavca-malopridneža v cementni tovarni sta se dne 7. t. m. šalila z nožem v kantini. Oba sta bila že precej vinjena. Kmalu sta se začela prepirati, kdo ima več «pufa». Martin Smukavc očita Feliksu Preprostu, češ, da ima on več «pufa». Beseda prinese besedo in kmalu sta si bila v laseh. Smukavc je pošteno oklal Preprosta tako, da so ga morali nesti domov z rešilno trugo. Poklicali so zdravnika, ker mu niso mogli ustaviti krvi. Upamo, da se ne bosta več šalila, kdo ima več «pufa» in kdo debelejšo kožo. Tovarniški delavec.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. K tovarni za smodnik v Kamniku je premeščen nadporočnik Jožef Url. — V Št. Vid nad Ljubljano je premeščen g. Friderik Žebre iz Ljubljane. — Deželnim glavarjem kranjskim je — kakor smo že zadnjič poročali — imenovan gospod Oton pl. Detela, njegovim namestnikom glede vodstva deželnega zbora pa deželni poslanec gospod Leopold baron Lichtenberg. — Gosp. Ivan Baloh, dosedaj kapelan v Šmarju, je prestavljen v

*) Zaostalo.

Že pričetkom vožnje se nama je odprl nenavaden pogled proti dolini Hühlensteinski z vrhovi Crystallina. Na zahodu se dvigajo mirne oblike pogorja Tauferer. Ako se ozreš nazaj, se ti pokažejo med Autholzerjevo in Defreggerjevo dolino s snegom pokriti Riesenferner. Ob levi strani se dvigajo rudečkasto-sive, zidovom enake stene Birkenkoflja. Še malo in že se je zasvetila skozi vejevje zelena voda malega Toblaškega jezera.

Opozoril sem na to svojo sopotovalko. Ko je zagledala jezero, se je bliskovito vzdignila, potegnila vozniku iz rok vajeti in ustavila konje. Molče je skočila z voza in tekla ko srna k jezeru. Ko je dospela do obrežja, se je jela smejeti in vriskati kot otroče. Zrla je sedaj po gladini, sedaj po čereh, dvigajočih se tik nad jezerom. Začela je deklamovati Bretanovo: Romanze vom grossen Bergbau der Welt, potem pa z rokami brodirati po jezeru, da so se drvili veliki kolobarji tja po gladini. Moral sem iti za njo. «Tako ljubkega jezera še nisem videla. Poglejte tje, kjer je ona vitka smreka, vidite one barve, ono prozorno globočino. To bi bil krasen akvarel. Ej, pa saj vi niste slikar.» In zopet se je zasmejala. Opozoriti sem jo moral, da nama čas poteka, da sicer zamudiva kosilo.

Le nerada se je vrnila na voz.

Konec pride.

Kranjskogoro. — Dne 7. t. m. se je poročil na Jesenicah gospod nadporočnik Cvirn z gospodično Hermino Namorševo. — V Škofji Loki se je poročil g. Anton Bradška z gospodično Jerico Flunder.

Razmere na Kranjski gimnaziji. Pod tem zaglavjem je objavil sobotni «Slovenski Narod» daljši članek, v katerem opozarja na to, da je ravnatelj Hubad zaradi gluhosti nesposoben tako za učitelja, kakor za voditelja. Nikakor ne odobravamo, ako se komu očitajo telesne hibe, obratno pa zopet priznamo, da direktor Hubad ni tisti človek, ki bi zaslužil posebnih ozirov. Najmanj povoda potezali se za kranjskega ravnatelja imamo pa gotovo mi Kranjci, kajti, ako se sedanje razmere na našem zavodu skoro ne bodo korenito izpremenile, potem bo naša gimnazija kmalu ob ves ugled. Nečemo obsežneje pisati o tem, da je ravnatelj Hubad vsled svojega nerodnega obnašanja že vsa leta skrajno neprijetna oseba v Kranju in da v socialnem življenju niti ne pride v poštev, dasiravno bi kot dostojanstvenik, kot gimnazijski ravnatelj lahko užival splošno spoštovanje, ako bi imel le količkaj takta. O tej zadevi bomo izpregovorili v kratkem. Danes naj se dotaknemo za dobro uspevanje našega zavoda naravnost osodepolnega dejstva, da so namreč starejše izborne in čile mlajše, a samostojnejše učne moči ali že zapustile kranjsko gimnazijo, ali da so se odločile pri prvi priliki dati slovo zavodu. Res je tudi, da za odisle moči ni dobili sposobnega nadomestila, ker boljši učitelji v Kranj ne marajo kompetirati. To pa vse zaradi splošno znane nestrpnosti direktorja Hubada, ki si domišlja, da se mora vsak slepo pokoriti njegovim časih naravnost neumljivim zahtevam. On bi imel krog sebe najrajše samo poslušne kimavce. Gospodje profesorji sami priznavajo, da so sicer prav radi v Kranju in da si le vsled neznosnih odnošajev pomagajo proč. Če bo šlo tako naprej, bo kranjska višja gimnazija kmalu na tistem ne ravno dobrem glasu, kakor je bila nižja žalostnega spomina. Kranjsko meščanstvo si je z velikim naporom priborilo popolno gimnazijo, postavilo je z ogromnimi troški gimnazijsko poslopje, čegar vzdrževanje stane vsako leto lepo svoto, ne vstevši troškov za razsvitljavo ter kurjavo, in tisto meščanstvo tudi izdatno prispeva k «Dijaški kuhinji», zato je pa tudi opravičeno zahtevati, da se že vendar enkrat odstranijo po Hubadovi krivdi nastale nezdrave razmere na kranjski gimnaziji, dokler ni — prepozno!

Državni zbor se je minuli četrtek zopet sešel. V prvi seji je predložil finančni minister Böhm-Bawerk proračun, ki izkazuje 884.000 K prebitka. V proračun je tudi uvrščeval 360 kreditov. Med drugimi postavkami čitamo naslednje, ki se tičejo zlasti Gorenjske: Za uradno poslopje v Radovljici 2835 K, za nakup nekega poslopja v Kranjski gori 11.112 K, za regulacijo Save 152.000 K, za pot na Pokluko 10.000 K, za tlakovanje dunajske ceste v Ljubljani 10.000 K, za justično poslopje v Ljubljani 400.000 K, za notranjo opravilo justičnega poslopja v Ljubljani 140.000 K.

Premovanje govedi za kranjski politični okraj se je vršilo v Kranju v sredo 17. t. m. na prostornem, z zastavami okrašenem živinskem trgu. Pri tej priliki se je pokazalo, kako je v zadnjem desetletju vsled premissljenega delovanja c. kr. kmetijske družbe živinoreja čudovito napredovala v tem okraju. Splošno se je povdarjalo, da je najlepša goveja živina na Kranjskem v našem okolišu. O tem dejstvu hočemo v prihodnjih številkah našega lista izpregovoriti obsirneje. Danes naj le konstatiramo, da se je prignalo nepričakovano veliko plemenske govedi. Poleg lepih krav in junic našli smo samo bikov 55, kar dosedaj na Kranjskem še ni bilo pri nobenem premovanju. Odlična iz živinorejskega stališča je bila skupina devetih bikov (lastnina gospoda grajščaka Janka Urbančiča na Turnu). Tu se je mogel vsakdo prepričati, da se tudi pri nas more z umnim ravnanjem in dobro plemensko živalijo vzgojiti govedino take oblike, kakor jo zahteva današnji svetovni trg. Najlepše mlade bike, kolikor jih je bilo na prodaj sta popupila deželni odbor ter c. kr. kmetijska družba in to za

take cene, kakor jih dosedaj naš kmet ni bil vaju. To bo gotovo v veliko spodbudo našim umnim živinorejcem. Presojevalna komisija, v kateri so imeli večino kmetijski posestniki iz okolice, je priznala darila sledečim gospodarjem: I. Za bike so dobili: Jakob Molj iz Vogelj 50 kron, Neža Ažman s Pivke in Janez Grašič iz Strahinja po 30 K, Aleš Bergant iz Šenčurja, Matevž Barle iz Luž, Janez Cuderman iz Predoselj, France Jerala iz Hraš in Janez Tiringler iz Stražišča po 20 K. II. Za krave: Aleš Bergant iz Šenčurja 40 K, France Kuralt iz Šenčurja 30 K, Franc Stare iz Žirjavka, Viktor Omersa iz Kranja, Janez Kummer iz Kranja in Matevž Jamnik iz Vinklja pri Stari Loki po 20 K. III. Za breje telice: Anton Burger iz Hraš 40 kron, Janko Urbančič iz Turna 30 K, France Kuralt iz Šenčurja, France Starman iz Praš. Jože Škerjanc iz Mlake in Jože Jerala iz Podreč po 20 kron.

Radovljiška občina v stiski. Kakor smo izvedeli, zadeva glede zidanja novega uradnega poslopja v Radovljici vkljub temu, da je vlada že dovolila 76.500 K za to poslopje, še vedno ni rešena in se je v zadnjem času tako zasukala, da dela Radovljičanom mnogo sitnosti in resnih skrbi. Vsemu temu je dalo povod pomanjkanje stanovanj. Kakor znano, so morali stanovati pred nekaj leti nekateri uradniki v Lescah, ker niso mogli dobiti pripravnih stanovanj v Radovljici. Ta nedostatek pa se je potem odpravil s tem, da so se ob novi cesti proti Lescam sezidala tri hiše, izmed katerih je ena last stavbenega mojstra g. Pečanova. Tako bi se z dosedanjimi stanovanji za silo že prebilo in počakalo, da bi se sezidala novo uradniško poslopje, in obenem potem bi se zidalo v Radovljici še nekaj novih hiš, nekaj pa bi se jih priredilo tako, da bi bila sposobna za stanovanje. A v prejšnjem mesecu je g. Pečano kar natenkrat odpovedal stanovanja vsem trem strankam, ki so stanovale v njegovi hiši iz vzrokov, katerih ne bomo tu navajali. Stranke, ki so stanovale v Pečanovi hiši, so uradniki z družinami in eden še sedaj ni dobil novega stanovanja. O vsem tem je izvedela tudi deželna vlada v Ljubljani ter poslala radovljiški občini ukaz, da mora sezidati hišo s šestimi stanovanji, drugače pa se bodo izselili uradi iz Radovljice. Mestni zastop se je predzadnje sredo pri drugi seji, ker k prvi seji ni prišlo toliko povabljenec, da bi bila seja sklepčna, posvetoval o ukazu deželne vlade ter še tisti dan svoje ukrepe sporočil v ekspresnem pismu v Ljubljano. Kaj modrega je ukrenil, še ni dobro znano, ker je bila seja tajna. Vendar se govori, da se je sklenilo, da se bode takoj spomladi zunaj mesta sezidala nova šola, stara pa predelala v stanovanja. No, to bi bilo pametno in umestno, ako bi se hotela le vlada ozirati na to ter varovati Radovljico prevelikih troškov. Pa, kakor se sliši, hoče deželna vlada na vsak način, da se v Radovljici najprej odpravi vsako pomanjkanje stanovanj in da šele, ko se bode to zgodilo, se bo začelo tam zidati novo uradno poslopje. Radovljiška občina se bo torej najbrž morala odločiti, kakor hitro mogoče sezidati še kako novo hišo s stanovanji, ki se bodo dala v najem, ako bode hotela obdržati vse dosedanje urade v Radovljici. Mislimo, da ga ni zavednega Radovljičana, ki bi ne znal ceniti njih obstanka v svojem mestu, in tudi uradniki se ne morejo veseliti, ako bi se morali seliti na Bled ali pa kam drugam gori proti Jesenicam, ker bi bilo ondi še vse dražje, kakor v Radovljici. Zato, dragi Radovljičani, storite, kar je mogoče, da obdržite urade in ne glejte preveč na troške, katere bi Vam provzročilo zidanje nove hiše za stanovanja, kajti ti troški, če bi bili še tako veliki, se bodo s časom že kako poravnali, uradov pa ne boste nikoli dobili nazaj, ako jih boste enkrat izgubili! Za izgled naj Vam bode zapuščena Planina in nameravani veliki kolodvor za Predtrgom!

Na Rovih pri Kamniku so dogradili novo šolsko poslopje.

Škrat v tiskarni. V zadnjem dopisu iz Radovljice se je vrinila neljuba pomota. Stavek: «Tu se gre tedaj za eno celo krono 15 vin.» bi se imel glasiti: «Tu se gre tedaj za eno celo krono 85 vin.»

Gospod Tomaž Pavšlar skrbi vedno za zabavo. Predzadnji teden je pobiral po mestu podpise na neko polo, v kateri je baje zahtevalo več meščanov, da se mora takoj graditi vodovod in napraviti elektrarna ob Savi. Teh «več meščanov» je pa Tomaž šele lovil in s pretvezo, da se bo podpisal tudi ta in oni odlični meščan, je hotel zvabiti več ptičev na svojo nerodno limanico. Kakor se kaže, je imel ptičar Tomaž slabega vabljenka, ali pa so ptiče že zbrihale Pavšlarjeve «fabrike». Bore malo je tedaj tujel te nedolžne živalice in vsekako je bil najlepši eksemplar, ki se je vsedel na limanico — ptičar sam. Na vprašanje, zakaj ni na poli Koblarjevega podpisa, odgovoril je Tomaž, da ga ne mara, ker bi po tem ljudje zopet trdili, da je to klerikalna zadeva ali pa, da je polo napravil Koblar, dasiravno jo je spisal on sam (Tomaž namreč). Oj ta premeteni Tomaž! Četudi se je ptičji lov obnesel prav slabo, je ptičar vendar nastavlil polo-limanico na prvo mesto v zadnjem «Slovenskem Listu», in ker se ni mogel ponašati s posebno imenitnimi vabljenki, je podpisal polo kar «Več ptičev» — pardon! hoteli smo reči «Več meščanov». Tako je umotvor prišel v javnost in prepričali smo se takoj, da je lim res skuhal Koblar in da je Pavšlar limanico samo «poštrihal» (kaj bo pa rekel umetnik Lojze Götzl? Opomba stavčeva.) ali da govorimo s Tomažem, da je polo spisal sam — po Koblarjevem konceptu! Ne zdi se nam vredno podrobneje baviti se s tem novim, a vendar že tako starim agitacijskim sredstvom, kajti — to naj si Tomaž zapomni — glede vodovoda in elektrarne ima občinski odbor prvo in zadnjo besedo, vmes pa lahko Tomaž zabavlja, kolikor se mu zljubi. Da se bodo pa cenjeni bralci malo pozabavili, naj jim podamo nekaj rožic iz Tomaževega električnega pušelja. Pred kratkim je «Slovenski List» podal račun stroškov in dohodkov morebitne elektrarne in to navidezno s tako natančnostjo in sigurnostjo, da je moral vsakdo misliti, da tam navedene številke stoje trdno, kakor skala. Tisto bedastočo smo v «Gorenjcu» primerno označili in sedaj čujmo, kaj pove o tem Pavšlarjeva pola: «Če so bili v «Slovenskem Listu» stroški za isto (elektrarno namreč) le površno zračunjeni, se nam zdi to popolnoma naravno, ker namen onih vrst ni bil, podati občinstvu natančen proračun, ampak le površen pregled...» In dalje: «Recimo tudi, da bi se čisti dobiček od mestne elektrarne skrčil celo na polovico, v onem dopisu navedene svote 16.400 kron, bi bilo 8200 kron, še vedno lep letni dohodek za naše mesto.» Morda se bo Pavšlar dal še kaj «zglihati»? Gospodu Tomažu smo jako hvaležni, ker je v tej svoji poli nevede priznal, da je ljudi farbal. Ali se ne sliši potem skrajno smešno, ako beremo končno v tem umotvoru: «Podpisanci (kdo pa so?) smo že do grla sitirazličnih strankarskih fraz in laži, s katerimi se meščanstvo bega in moti...» Z ozirom na povedano vprašamo: Kdo moti in bega ter laže in kdo se je vsedel na limanico, katero je nastavlil drugim?

Za «Dijaško kuhinjo». Zadnjič smo poročali, da ravnatelj Hubad noče več prispevati za dijaško kuhinjo, češ, da naj za kuhinjo plačuje «Gorenjec». Da ne bo trpel dobrodelni zavod škode, so poslali za dijaško kuhinjo uredništvu našega lista: nedeljsko omizje, dopoldanska in večerna družba v Prešernovi vinarni «pri roži» v Ljubljani v poravnanje v «Gorenjcu» dne 12. oktobra t. l. naznanjenega «človekoljubnega» odpadka K 52 — in večerno omizje v tisti gostilni še posebej K 13-14 kot skupilo saljive licitacije košare pečenege kostanja s košaro in vrečo vred. Ker je g. Hubad vplačal za lansko leto 20 kron, je škoda vsaj za tri leta poravnana. Nekdo, ki je hotel proklinjati, je blagoslavljal. Svoto K 65-14 bomo izročili odboru dijaške kuhinje.

Okrajni cestni odbor je začel minulo sredo zniževati klanec v Lajhu. Deželni odbor je odposlal g. Schulza, da nadzoruje delo radi morebitnih zgodovinskih najdb.

Utonila. Dne 7. t. m. so našli 43 let staro, samsko kajžarico Marijo Eržen iz Jarš pri Kamniku, ob potoku Mlinsica pri Jaršah mrtvo, visečo z obleko na korenini.

Imenovana, ki je večkrat padla v nezavest, je najbrž padla v potok in utonila.

Naklo pri Kranju je zapustil bivši ondotni učitelj, gospod Josip Traven. Služboval je ondi 40 let. Letos je bil na lastno prošnjo umirovljen in se je preselil v Ljubljano. Naj bi še dolgo let užival zasluženi pokoj!

O bohinjški železnici. Za delavce pri zgradbi bohinjške železnice zgradi oddelek za transiranje v Bohinj-ski Bistrici dve enonadstropni bolniški poslopji. Zgradba se začne v kratkem, ker v to ni nikakih zadržkov. Ena teh bolnišnic je namenjena za navadne, druga pa za nalezljive bolezni. Vrše se tudi že priprave za elektriko in vodovod.

Poročil se je dne 14. t. m. g. Ivan Kalan, učitelj na Ovsišah pri Podnartu z gospodično Josipino Dežman-Germek pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko. Poročil ju je gospod Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani.

Podpore gasilnim društvom. Deželni odbor kranjski je iz stražno-gasilnega zaklada dovolil več podpor različnim društvom in občinam na Kranjskem. Vsega skupaj se je razdelilo 17.856 K. Med drugim na Gorenjskem je dobil: Zvezini odbor 1376 K, Trata 600 K, Kropa 400 K, Kamnik in Stara Loka po 300 K, Dovje 250 K, Št. Vid pri Ljubljani, Voglje, Koprivnik, Radovljica, Železniki, Bohinj-ska Bela, Domžale, Škofja Loka, Bled, Mojstrana, Kranj, Koroška Bela, Šmartno pod Šmarno gorjo po 200 kron, Fužine, Selca po 160 kron, Kranjska gora 140 K, Preddvor 120 K, Tržič, Gorje, Begunje, Dob, Lukovica po 100 K, Šiška 60 K.

Telefon na Gorenjskem. Kranjska trgovinska in obrtna zbornica je po nasvetu zborniškega svetnika g. Karola Luckmanna sklenila, obrniti se do c. kr. trgovinskega ministrstva s prošnjo, da bi se Gorenjska do Trbiža zvezala z interurbanim telefonom. Tako bi trgovski in industrijski krogi dobili hitrejšo in primernejšo občilo za Gorenjsko, kakor je n. pr. brzovoj ali pošta. Upati je, da bo ministrstvo z ozirom na gradnjo bohinj-ske železnice in z ozirom na gorenjska velika podjetja ugodilo tej prošnji.

V Železnikih je umrl ondotni tovarnar in veleposestnik g. Janez Globočnik v starosti 80 let.

Požar na Dovjem. Piše se nam: V nedeljo popoldne je začelo goreti pri posestniku Janezu Skumavcu na Dovjem št. 39. Pogorelo je k sreči samo eno poslopje, v katerem so bili spravljene pridelke. Škoda se ceni na 3000 kron, zavarovan je bil samo za 800 K. Zažgal je majhen fantič, ki se je igral z žveplenkami. Stariši in varuhi, pazite vendar na otroke!

Živinozdravniška potovalna predavanja so bila letos v Bohinj-ski Bistrici 1., na Breznici 8., na Dovjem 15. in v Mošnjah 22. septembra. Poleg drugih predmetov se je obširneje govorilo tudi o živinski kugi in o veterinarsko-policijskih predpisih. Teh starih predavanj se je udeležilo 147 poslušalcev.

Križem sveta.

Plodna žena. V češkem mestu Nimesu je rodila te dni neka 45 letna žena dvajsetega otroka.

Brkast otrok. Te dni je prinesla v Petrograd kmetica Tionija Zmajeva z vasi Tosno štirimesečnega dečka z lepimi brkami pod noskom. Neki petrograški brivec, torej veččak, ga je vzel za svojega.

Razne stvari. V Ameriki si bodo sezidali tamošnji Slovenci v Clevelandu na lastne troške slovensko šolo. — Na Poznanjskem zopet izganjajo Poljake. — Razpuščen je deželni zbor tirolski, goriški in isterski. — V dunajskih političnih krogih se govori, da se ustanovi posebno ministrstvo za javna dela. — V Celovcu se je ustanovilo slovensko tamburaško društvo «Bisernica».

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loka pri g. M. Žigonu, trafikar na glavnem trgu;

Radovljica pri g. Ottonu Homannu, glavna trafikar.

III.

Milostljiva gospa! Človeku je dandanes poznano vse, karkoli se nahaja v zemlji, na zemlji in nad zemljo. Njegov pogum ga odvaža v žareče osrčje zemeljske oble, njegova modrost ga dviguje na nebesna trupla, oddaljena na milijone milj od zemlje. Njegova spretnost uprega silne elemente v jarem suženske delavnosti. Človeku ni skrito skoro ničesar več; proučil je prošlost in sedanjost, da, celo temno zaveso bodočnosti razkrivajo njegovi logični razsodki. Človek zna vse in ve vse, pa kljub temu si vstvarja v življenju vedno večje gorje, vedno večji pekel, to pa zato, ker ne pozna, kar bi moral poznati najbolj — samega sebe.

Odkod pridemo? Zakaj smo tukaj, kam gremo?

Sicer pa, brez ozira na to troje vprašanj, že sama sestava človeka zadaja težka premišljevanja. Eni pokazujejo človeško truplo le kakor nekak aparat, brez višjih namenov in moči. Drugi zatrjujejo poleg aparata tudi dušo, kateri pa ne obetajo posebno lepe bodočnosti. Okkultistične študije pa priznavajo poleg trupla in duše še neko vez med obema, neki duševni omot, namreč perispritalni fluid ali ôd.

Perispritalni fluid, življenski magnetizem ali takozvani duh, je nekako astralno truplo, lastno vsakemu posamezniku. To truplo napolnjuje prosto materialno telo ter je podlaga zunanji podobi. Ko perispritalni fluid zapusti telo, tedaj nastopi smrt. Sicer pa je tudi ljudi, ki s pomočjo koncentracije in meditacije mišljenja morejo odposlati svoj fluid iz trupla brez nastopa smrti. Človeški fluid namreč ostaja v mali zvezi s truplom, nahajajočim se tedaj pogostoma v somnambulnem spanju. Takih ljudi ne ovira čas in prostor, temveč morejo duhovno nastopati povsod, prostorno in skozi nepredorljive predmete, v minulosti in večkrat tudi v bodočnosti. To fenomenalno zmožnost pa imenujemo z različnimi imeni pod kakršnimi pogoji ravno nastopa in kakršni so njeni uspehi.

Veledenjena! V prvem pismu sem omenil, da moči, nahajajoče se v mikrokozmu, najdemo tudi v makrokozmu, kar je v človeku, to je tudi v vsemirju. Iznajdbe zadnjih let nam jasno potrjujejo to bistvenost. Kaj poročete Röntgenovim x-žarkom in Marconijevi telegrafiji brez žice? Kaj ne najdemo tu moči, sorodnih našemu perispritu? Kakor prispe Marconijevo brzojavno poročilo brez vsake zveze na določen kraj, tako prispe tudi misel človeka, zavzeta s perispritom. S pomočjo eternih vznosov in psihičnih valov preleti enako blisku nedoumne daljine. Kakor prodirajo Röntgenovi žarki trdo in neprozorno tvarino, ravnotako prodira perispritalni fluid.

Človeški ôd, njegov obstanek in vpliv, opazujemo lahko tudi na lastni osebi. «Ako govoriš o volku, volk pride», pravimo, kadar stopi pred nas oseba, ki je bila malo poprej predmet našemu govoru ali mišljenju. Človek, namenjen k nam, ima že miselno potoma z nami opravila, radi česar prispe del njegovega perisprita pred truplom do nas, vstopivši v dotiko z našim perispritom. Analogije nastopajo v cerkvah in glediščih, če nas kdo motri izza hrbta. Ravno take vplive pokazujejo: simpatija, antipatija, predčutila in telepatija.

Morda je Vam poznano iz lastne skušnje, da človek večkrat na en ali drugi način občuti bodoče dogodke. Seveda, taki občutki ne nastopajo toliko jasno, da bi se človek zamogel ogniti preteči nezgodi, temveč so le mimoidoči in površni. Ti tajnostni vplivi prihajajo in odhajajo kakor sence duhov: nastopajo hipno in navadno ne puščajo sledov za seboj.

Pokojna cesarica je bila na dan atentata izredno dobre volje. Zjutraj med polsedmo in polosmo uro je bila v kopelji ter se je od tamošnjega nadzornika po-

slovala na poseben način. Po običajnem vprašanju, če je mnogo ljudi pred poslopjem, je vskliknila trikrat zaporedoma: «Adieu!» Nadzornik Kiessel zatrjuje, da je slutil že tačas, da ne bode videl več blage gospe. (Frankf. Generalanzeiger, 12. IX. 1998.) Se nadaljuje.

Darila.

Odbor Dijaške kuhinje v Kranju je prejel od 5. avgusta do 15. oktobra t. l. sledeče darove, oz. doneske, katere so poslali: G. Janez Rebolj iz Trzina po g. Kocmarju za kazen 10 K, namesto venca na krsto gospe Štambergerjeve so darovali gg: Vinko Majdič 10 K, Iv. Rakove 5 K, Fr. Peterlin 2 K, prof. Štritof 2 K, Al. Seliškar 2 K, Rud. Kokalj 2 K, Ferd. Polak 2 K, Janko Majdič 2 K, Janko Sajovic 2 K in gospa Mar. Mayr 2 K, po g. sodn. adj. Fr. Peterlinu «Dunajčan v Helenenthal-u» 60 v. Odbor mladih solarjev v Lituji polovico čistega dohodka od otroške veselice prirjene dne 18. avg. t. l. 16 K, župnik Iv. Belec, Sv. Martinu v Istri, 10 K, župnik Jan Ažman v Gorjah 5 K. Iv. Stelč iz Kamnika «namesto venca pokojnemu g. Francu Fischer» 10 K, gospodična Franca Stroj v Zapužah 5 K, vrtna veselica v gostilni gospodične Franje Keržič v Trbojah v prid Dijaški kuhinji dne 1. sept. t. l. je dala čistega dohodka 120 K 42 v., in dar gdč. Franje Keržič v znesku 20 K, mesto venca na krsto pok. gospe Katinke Štambergerjeve g. Karol Florian 5 K, napredno omizje v Kostanjevici 13 K 3 v, Al. Pavlin iz Podbezja letni prispevek 24 K, prof. Štritof v Ljubljani 4 K, črna kavpri Jahačevi Minki ob dveh zjutraj 4 K, črni peter v Češki koči 3 K, gg. župniki: Fr. Porenta iz Križev 10 K, Jan Škerjanc v Vremah 10 K, Jern. Primožič v Goričah 4 K, Balt. Bartol, župnik v pok., Spodnji Bernik 5 K, Jern. Ramoveš v Poljanah 20 K, Jan. Teran v Ljubnem 6 K, Blaž Petrič v Velesovem 5 K, Mart. Narobe v Zapogah 12 K, Mih. Koželj v Podbrezju 5 K, Fr. Okornovec v Dražgošah 4 K 50 v, Jur. Dernovšek v Žabnici 6 K, I. Molj v Stranjah v spomin vrlega pokojnega kamniškega župana Luke Berganta 10 K, dr. Fr. Prevc, odvetnik v Kranju 10 K, sodnik Fr. Pogačnik v Kranju 20 K, M. Pavlin nabral v gostilni gospe Magde Rant ob priliki Lajzetove odhodnice 4 K, po dr. Štoru, odvetniku v Ljubljani, župnik A. More v Bukovščici globo 50 K, notar Niko Lenček v Škofjiloki 5 K, po adj. Al. Seliškarju Iv. Sink v Kranju 20 K, županstvo Škofjaloka 20 K, na semnju pri Knedeinu 4 K 12 v, čitalniški pevski zbor v Kranju od K. Jägerja mu podarjenih 30 K (povodom petih žalostink ob pogrebu sina Rudolfa), po upravnistvu Slov. Naroda Janko Škerbincec, nadučitelj v Višnji gori, darovali prijatelji prerano umrlega župana g. Štepiča v Višnji gori, mesto venca na njegovo krsto 18 K 20 v, g. Gilbert Fuchs v Kokri 20 K, neimenovan 20 K, Viljem in Ferdinand Polak v Trziču 40 K, Martin Poč v Komendi 4 K, županstvo Mošnje 30 K, Miha Noč, posestnik v Javorniku 3 K, Ant. Golobio v Cerkljah 9 K, župnik Fr. Rajčević v Grahovem pri Cirknici 60 K, g. Karol Florijan v Kranju mesto venca na grob Fr. Pucherja 10 K. — V imenu podpirane mladine se zahvaljuje odbor Dijaške kuhinje vsem gg. darovateljem in prispevateljem, ki so rado-darno odprli roke v blagor revnih dijakov. Prosi jih uljudno, naj skrbje tudi v bodoče za korist potrebnega zavoda in širijo zanimanje za Dijaško kuhinjo v Kranju med svojimi znanci.

Loterijska srečka dne 12. oktobra t. l.

Gradec:	55	16	77	72	44
---------	----	----	----	----	----

Tedenski sejem v Kranju dne 18. t. m.

Prignalo se je 496 glav goveje živine, 25 telet, 190 prašičev, 50 ovac, 3 koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 7.75, prosa K 6.50, ovska K 6.50 do 7.—, rži K 6.50, ajde K 7.—, ječmena K 6.50, krompirja K 1.80, fižola (ribniški) K 8.50, mandaloni 6.50, koks 8.75, navaden rdeč 8.—, zelen 7.— do 7.50.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek
za gospe, dečke in otroke
konfekcije za dame.

— Solidno blago po čudovito nizkih cenah. —

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštne prosto. 178—1

Slavnim šolskim vodstvom na Gorenjskem!

Pri naročevanju **šolskih tiskovin** naj se blagovolijo slavna šolska vodstva obračati na

tiskarno v Kranju.

Se udano priporoča z odličnim spoštovanjem

Jv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

Ivan Sartori

ključaničarstvo in trgovina z železnino

v Radovljici. 176-2

Tu se dobivajo vsake vrsti šivalni in poljedelski stroji, koleša, ognjišča, peči i. t. d. po nizki ceni. — Vsak stroj se na mestu poskusi in ogleda.

➔ Za vsak stroj se jamči 6 let. ➔

Stroji se dajo tudi na obroke, najmanj po 3 gl. ali 6 kron.

Moj edini pooblaščenec je gosp. Hugon Böhm.

Emil Brandt

slašičar v Kranju

naznanja slavnemu občinstvu, da se dobiva od 1. oktobra naprej

➔ prekajena mesnina ➔
(Wurstwaren).

Nadalje priporoča svojo posebno prekupovalcem, trgovcem in gostilničarjem dobro znano veliko zalogo vsakovrstnega slašičarskega blaga.

Pošilja se z obratno pošto. — Znatno popust. — Zaboj in poština je pri odjemu 5 K prost. 173-3

Najlepši in najboljši železni

Nadgrobni križi

s kamnom in brez kamna se dobe pri

Wilh. Killer

174-3 ➔ v Kranju. ➔

Napis na zahtevanje na lastne troške.

<p>Zelezno vino</p>	<p>LEKARJA Piccoli - ja v Ljubljani. Dobiva se v lekarnah</p>	<p>Edina zaloga na Kranjskem lekarna</p>
<p>➔ krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe</p>		<p>Piccoli «pri Angelu» Ljubljana dunajska cesta.</p>

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje 166a-5 znesek po poštnem povzetju.

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 167-3 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za številne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja **Kakao sladni čaj** priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (šest kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja **Želodčre** kaplice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 3 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlje 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlja 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko, raztvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljuje drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

Preizkušeno sredstvo proti bolestim kurjim očesom, bradavicam, roženici, zulfem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

➔ Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

Pozor! Želi kdo samo en kos od teh sredstev, tedaj se tudi omenjeni en kos pošlje takoj s poštnim povzetjem.

Otvoritev mesnice.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da sem **z dnem 19. t. m. otvoril**

Novo mesnico

v Kranju št. 180,

v kateri se bode dobivalo vsake vrste meso po nizkih cenah.

Priporočam se za obilen obisk z velepoštovanjem

179-1

Žiga Killer
mesar.

Lepa, velika, elegantna

➔ **soba** ➔

z vso opravilo se odda mesečno v najem.

Več se izve pri upravnistvu «Gorenjca».

177-2

Hočete kupiti prav
dobro slamo-
reznico ali gepelj?

108—16

Obrnite se na skladišče

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)
kjer vselej dobite tudi najboljše mlaticilnice, čistilnice
za žito, mlino za žito in sadje, reporeznice, brane
za travnike in stroje drugih vrst, posamezne dele in
klinje. Trambe za vodo in gnojnico, cevi za vodvode,
se tukaj dobijo najceneje.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2%
od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.
Hranilnične knjizice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretiralo.

139—8

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-
cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v
to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga
strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kako-
vostih. — Strelvodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z
obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stra-
nišč in kopelnih naprav od preproste do najfinišne izvršbe proti
jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje
brezplačno. 114—19

Večkrat premizano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporočila prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

73—27

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 85—26

Špeciialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, l. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

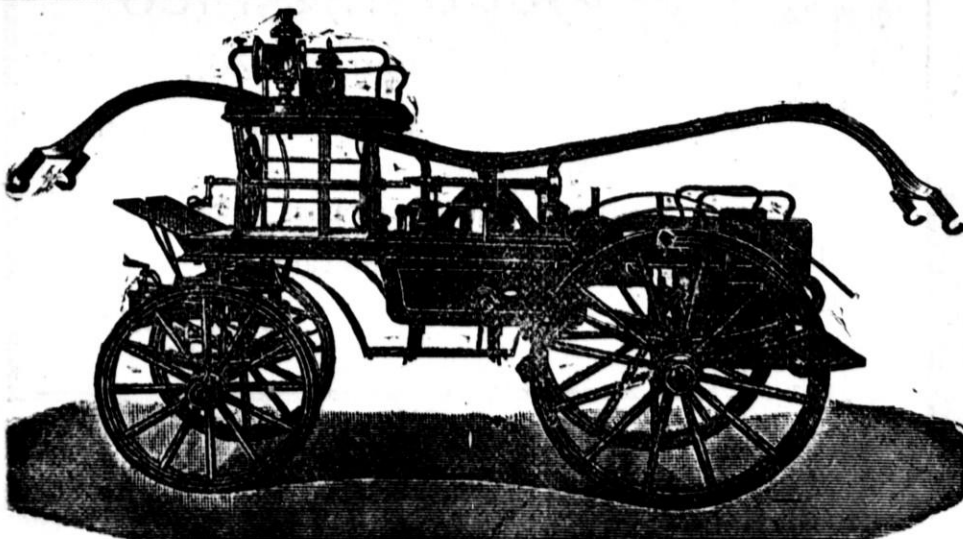
R. A. SMEKAL

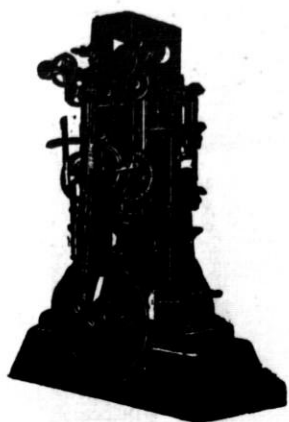
v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporočila 83—40

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

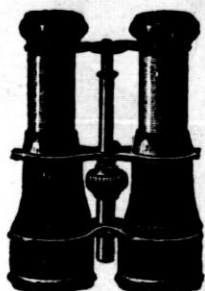

G. Tönnies

Ljubljana 66—27

tovarna za stroje, železo
in kovinolivnica
priporoča kot posebnost vse vrste
žage in vse stroje
za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svoje veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih dalnoglelov, kakor tudi
vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila
točno in ceno. 67—29

Andrej Boucon

159—7 LJUBLJANA
Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

Tvrdba R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5
naznani da je že popolnoma založena z
jesenskim in zimskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi
za moške, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilh za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172—27

Spoštovanjem R. Miklauc.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji

dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.
Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-
reznic, mlatilnic, čistilnic, jekle-
nih plugov in sploh vse potrebščine za
poljedelstvo. 69—27

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo,
traverze, železniške šine, kuhinjska oprava,
razno orodje za rokodelce i. t. d.

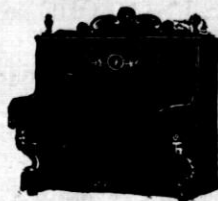
Alojzij Kraczmer

Prva in največja tvrdka za
prodajo in izposojevanje glasov-
virjev.

Ljubljana

sv. Petra cesta št. 20.

Velika zaloga kratkih klavirjev in
pianinov največje popolnosti tako
glede na glas, konstrukcijo kakor na
trajnost v jako okusni opremi vseh
slogov. 115—16

Špecijaliteta: pianini z moderatorjem.

Vedna zaloga preigranih klavirjev po najnižjih cenah. — Zavod
za uglaševanje in popravljanje klavirjev vseh vrst. — Najnižje cene
za izposojevanje.

Na deželo se tudi izposojuje.

FRAN DETTER LJUBLJANA
na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156—8

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo vzlic
njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109—19

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago **strugarskega izdelka,**
97—23

kakor
kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj
se obrne na

Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje
po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 164—5

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschlager, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl.
80—27 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana
domača sredstva:

Dunajske želodčne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica
20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodečne kapljice. 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K.
Tinktura zoper kurja očesa in flašter zoper kurja očesa in trdo
kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 ste-
klenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

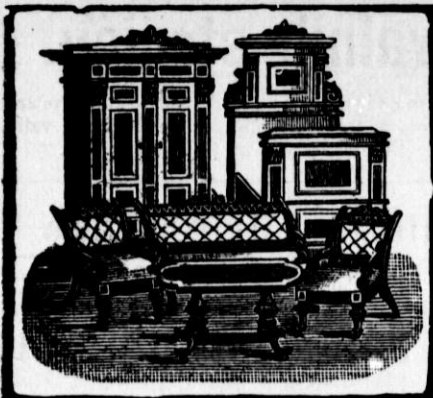
Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri,
1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.
Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu
6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za
prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

R. LANG, Ljubljana (Kolizej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 54—31

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Adolf Hauptmann

tovarna 53—31

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kileja
v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vsaka
gospodinja
in mati

se mora blagrovati,
katera rabi z ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner-Kneippovo —
sladno kavo (pristo-
samo v znanih izviri-
nih zavitkih). —

5-16

Predtiskarija **FRANJA** Predtiskarija **MERŠOL**

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih žen-
skih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin,
krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po
zelo zmernih cenah. 158—7

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih
vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in ceno.

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina
domača tovarna

cikorije,
figove kave,
kanditov,
kandiranega sadja
in konserv

priporoča priznано dobre in cene
svoje izdelke. 68—29

